

Udbygget resumé af vederlagsnotat om chaufførordning ("Vejledning om ministerens udgifter")

Udbygningen er foretaget af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 8. maj 2024 på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets vederlagsnotat af 10. juni 2014, Forvaltningsjura, sagsnr. 2014-3419. Udbygningerne er markeret med understregning.

Der er over for Økonomi- og Indenrigsministeriet rejst spørgsmål, om "tjenestekørsel" i forbindelse med ministerbiler kan sidestilles med "tjenestekørsel" i forbindelse med en chauffør-ordning for en regionsrådsformand eller en borgmester, samt om der i den forbindelse kan tages udgangspunkt i reglerne om brug af ministerbiler.

Således har Region Syddanmark rettet henvendelse den 14. november 2012 om spørgsmålet.

Henvendelsen kommer i forlængelse af ministeriets telefoniske udtalelse til Region Dato Syddanmark den 9. oktober 2012. Ministeriet tilkendegav, at kørsel mellem hjemmet og regionshuset, også i de tilfælde, hvor regionsrådsformanden møder ind som administrationens øverste leder, kan betegnes som tjenestekørsel, når det foregår.

Følgende fremgår af pkt. 3.1 om ministrenes anvendelse af ministerbiler i Statsministeriets vejledning nr. 10673 af 10. juni 2008 om ministerens udgifter:

"Med hensyn til ministrenes anvendelse af ministerbiler er afgrænsningen af, hvad der er tjenstligt, bredere end på andre områder. Ministeren er øverste politiske og administrative chef og ansvarlig over for Folketinget. Ministeren er derfor principielt altid i tjeneste. Derfor kan det i en lang række situationer være nødvendigt, at ministeren råder over ministerbilen, og dermed har gode og sikre transport- og kommunikationsmuligheder, jf. nedenfor. Det gælder også, hvis ministeren har mindre ærinder i løbet af dagen. Her er det hensigtsmæssigt for varetagelsen af ministerhvervet, at der bruges så lidt tid på transport som muligt, hvorfor ministerbilen hensigtsmæssigt kan anvendes.

Ministrenes anvendelse af ministerbiler er navnlig reguleret i Finansministeriets cirkulære af 16. juni 2003 om statens tjenestebiler. I lyset af gældende sædvaner på området kan retningslinjerne sammenfattes som følger:

— Ministerbiler er tjenestebiler med chauffør. En minister må ikke selv føre bilen.

— Ministerbiler må anvendes til tjenestekørsel. Begrebet tjenestekørsel må dog forstås i videste forstand og omfatter enhver form for kørsel, der ikke har ren privat karakter. Som eksempler på tjenestekørsel kan nævnes kørsel til og fra arbejde, kørsel til ethvert møde og arrangement af tjenstligt eller repræsentativ karakter, samt kørsel der i øvrigt har sammenhæng med ministerens politiske arbejde, herunder til politiske møder og partiarrangementer.

— En minister har et vist råderum til i særlige tilfælde at anvende ministerbilen i videre omfang. Hvis der f.eks. i forbindelse med forhandlinger eller andre kritiske forløb kan forudses behov for mere omfattende kontakt til ministeren eller evt. hjemkaldelse, kan det være tjenstligt begrundet at

benytte ministerbilen i videre omfang, således at den eksempelvis kan anvendes ved kørsel til og fra en familiefest i weekenden e. lign.

— En minister kan i en valgkampperiode anvende ministerbilen i samme omfang som på andre tidspunkter.

— En minister kan anvende ministerbilen til småærinder i forbindelse med kørsel til og fra arbejde eller tjenestekørsel i øvrigt, eksempelvis hvis en minister foretager børneafhentning eller indkøb i forbindelse med kørslen i ministerbil til og fra arbejde. En minister kan bruge ministerbilen til praktiske gøremål (læge, tandlæge, frisør, bank mv.), hvis det er begrundet i kalendermæssige hensyn, og hvis det sker på tidspunkter, hvor bil og chauffør i almindelighed er til rådighed.

Ministerbilen kan i særlige tilfælde anvendes i videre omfang, end hvad der følger af ovenstående retningslinjer, hvis dette sker som led i en livvagtsbeskyttelse anvist af PET.

Kørsel i ministerbilen inden for de ovennævnte retningslinjer anses for omfattet af reglerne i ligningslovens § 9C, stk. 7, jf. stk. 8, hvilket indebærer, at ministeren ikke beskattes af den pågældende kørsel, forudsat der ikke tages befordringsfradrag.”

Indenrigsministeriet har den 13. oktober 1993 i den udtalelse, som er refereret i notatet af 9. oktober 2012, udtalt, at reglerne (der svarede til vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 4, og den tilsvarende bestemmelse i den regionale vederlagsbekendtgørelses § 11, stk. 5) ikke var til hinder for, at en kommunalbestyrelse kunne stille en bil til rådighed for borgmesteren, så længe borgmesterens kørsel i bilen stod i direkte forbindelse med varetagelsen af borgmesterhvervet, for eksempel kørsel fra borgmesterkontoret til et møde et andet sted i kommunen. Det var derimod ministeriets opfattelse, at det ville være i strid med bestemmelsen, hvis en kommunalbestyrelse stillede en bil til rådighed for en borgmesters private kørsel. Se hertil også ministeriets telefonreferat af 9. oktober 2012 ([link](#)).

Det er overordnet set det samme hensyn, der kan begrunde, at en minister henholdsvis en regionsrådsformand eller borgmester anvender en tjenestebil med chauffør, nemlig hensynet til en effektiv varetagelse af hvervet. Som anført i Statsministeriets vejledning nr. 10673 af 10. juni 2008 om ministerens udgifter er afgrænsningen af, hvad der er tjenstligt for en minister i forbindelse med anvendelse af ministerbilen, dog bredere end på andre områder. En regionsrådsformands eller borgmesters rolle og funktion ses ikke generelt at svare til en ministers. Ud over forskelle i funktioner er der også den forskel, at en regionsrådsformands eller borgmesters virksomhed normalt er geografisk begrænset til den region eller kommune, som den pågældende er valgt i. Spørgsmålet om regionsrådsformænds og borgmestres anvendelse af tjenestebil med chauffør er reguleret i vederlagsreglerne, herunder reglerne om, at de pågældende, der er fuldtidsvederlagte, ikke samtidig kan modtage anden ydelse fra kommunen eller regionen. Det må antages, at vederlagsreglerne gør endeligt op med, i hvilket omfang en kommunalbestyrelse eller et regionsråd kan yde støtte til en borgmester eller en regionsrådsformand.

Ministeriet kan supplerende anføre følgende:

Som også anført i udtalelsen fra 1993 refereret i notatet af 9. oktober 2012 (og ovenfor) vil det være i strid med de kommunale vederlagsbestemmelser, hvis en kommunalbestyrelse stiller en bil til rådighed for en borgmesters private kørsel. Her ligger der en væsentlig forskel i forhold til reglerne om ministres brug af ministerbiler, hvorefter “tjenestekørsel” omfatter enhver form for kørsel, der ikke har ren privat karakter. Hvis det kan forudses, at der kan blive behov for at hjemkalde

ministeren fra et privat arrangement, følger det af reglerne, at ministerbilen f.eks. kan anvendes ved kørsel til og fra et privat arrangement i en weekend.

Selv om udtalelsen fra 1993 er afgivet for 20 år siden, ses en borgmesters eller regionsrådsformands rolle og funktion ikke i dag at kunne sammenlignes fuldstændigt med en ministers. Ud over forskelle i funktioner er der også den forskel, at en borgmesters eller regionsrådsformands virksomhed normalt er geografisk begrænset til den kommune eller region, som den pågældende er valgt i.

I modsætning til ministre er der for borgmestre og regionsrådsformænd tale om, at spørgsmålet reguleres i vederlagsreglerne, herunder reglerne om, at de pågældende, som er fuldtidsvederlagte, ikke samtidig kan modtage anden ydelse fra kommunen eller regionen. Det må antages, at vederlagsreglerne gør endeligt op med, i hvilket omfang en kommunalbestyrelse eller et regionsråd er yde støtte til en borgmester eller regionsrådsformand.

For ministre er der udstedt cirkulærer og vejledninger, men ikke bindende regler. Samtidig fremgår det som nævnt af retningslinjerne for ministre, at retningslinjerne, herunder afgrænsningen af, hvad der er tjenstlig kørsel, er anderledes (bredere), end hvad der gælder på andre områder. På denne baggrund kan man ikke vedrørende borgmestre og regionsrådsformænd generelt anvende retningslinjerne for ministre. Som anført ovenfor kan borgmestre og regionsrådsformænd ikke generelt sammenlignes med ministre.

For ministre er der udstedt cirkulærer og vejledninger, men ingen bindende regler. Samtidig fremgår det som nævnt af retningslinjerne for ministre, at retningslinjerne, herunder afgrænsningen af, hvad der er tjenstlig kørsel, er anderledes (bredere), end hvad der gælder på andre områder.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter skattelovgivningen (ligningslovens § 9 B) anses udelukkende følgende for tjenstlig kørsel:

- Befordring mellem sædvanlig bopæl og arbejdsplads
- Befordring mellem arbejdspladser, og
- Befordring inden for samme arbejdsplads.

På denne baggrund kan man efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse *ikke generelt* sidestille "tjenstekørsel" i forbindelse med en chauffør-ordning for en regionsrådsformand eller borgmester med "tjenstekørsel" i forbindelse med ministerbiler. Der kan således *ikke generelt* tages udgangspunkt i reglerne om brug af ministerbiler (Vejledning om ministerens udgifter).

Det må vurderes konkret, om der er tale om tjenstekørsel for regionsrådsformanden eller borgmesteren.

For så vidt angår de situationer, der er beskrevet i vejledningen om ministerens udgifter, gælder følgende retningslinjer efter ministeriets opfattelse for tjenstekørsel for borgmestre og regionsrådsformænd:

- Tjenstebilen er med chauffør. En borgmester eller regionsrådsformand må ikke selv føre bilen.
- Bilen må (kun) anvendes til tjenstekørsel. Som eksempler på tjenstekørsel kan nævnes kørsel til og fra arbejde, kørsel til ethvert møde og arrangement af tjenstlig eller

repræsentativ karakter, for så vidt der ikke er tale om møder eller arrangementer i borgmesterens eller regionsrådsformandens egenskab af partimedlem.

- En borgmester eller regionsrådsformand har et vist råderum til i særlige tilfælde at anvende tjenestebilen i videre omfang. Hvis der f.eks. i forbindelse med forhandlinger eller andre kritiske forløb opstår et uopsætteligt tjenstligt eller repræsentativt behov for mere omfattende kontakt til borgmesteren eller regionsrådsformanden eller evt. hjemkaldelse, kan det være tjenstligt begrundet at benytte tjenestebilen i videre omfang, således at den eksempelvis kan anvendes ved kørsel *fra* (men ikke til) en familiefest i weekenden eller lignende.
- En borgmester eller regionsrådsformand kan i en valgkampperiode anvende tjenestebilen i samme omfang som på andre tidspunkter.
- Begrebet tjenstekørsel omfatter *ikke* enhver form for kørsel, der ikke har ren privat karakter. Bilen kan således ikke anvendes til delvist private formål, herunder kørsel, der har sammenhæng med borgmesterens eller regionsrådsformandens politiske arbejde, f.eks. politiske møder og partiarrangementer. Kørslen skal have rent tjenstligt formål, jf. også eksemplerne ovenfor.